

- ресторанный бизнес. – 2008. - №3. – С. 10-20
5. Державний комітет статистики України: [Електронний ресурс] – Режим доступу: <<http://www.ukrstat.gov.ua>>
  6. Тупкало, В.М., Вітавська Г.П. Стратегія розвитку готельного бізнесу в Україні // Економіка та держава. – 2007. - №4.- С. 43-44
  7. Маркетинг городов как туристических центров и их инвестиционный имидж [Текст] // Гостиничный и ресторанный бизнес. – 2008. - №4. – С. 18-25

Гончаров В.М., Горова О.А.

УДК 658.12

РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Постановка проблеми. Ефективна діяльність підприємств у довгостроковій перспективі, забезпечення стійких темпів розвитку і підвищення їх конкурентоспроможності значною мірою визначаються рівнем управління інвестиційною діяльністю. Коло питань, що вирішується цим видом функціонального управління підприємством, досить широке, оскільки інвестиційні рішення пов'язані з усіма видами виробничо-господарської діяльності підприємства і стадіями його життєвого циклу та формують перспективу його динамічного розвитку. Інвестиційна діяльність властива будь-якому підприємству, оскільки вона є одним із найважливіших аспектів його розвитку. Проте для сучасних підприємств характерне різке зниження активності інвестиційних процесів, особливо в зовнішньоекономічній сфері.

Аналіз досліджень і публікацій. Проблеми підвищення інвестиційної привабливості і активності підприємств, їх джерел і фінансових важелів стимулювання досить складні і багатопланові. У наукових працях вітчизняних учених (Н.І. Верхоглядова, Л.І. Білоусова, Л.А. Костирко, Л.І. Белоусова, А.М. Антіпов, П.В. Круш, С.В. Мних) досліджено різні аспекти цієї проблематики [1-5]. Великий внесок у розвиток і формування інвестиційних механізмів зробили вітчизняні вчені М. Чумаченко, О. Амоша, С. Аптекар.

Метою статті є наведення результатів дослідження з розвитку управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства.

Основний матеріал дослідження. Незважаючи на значний внесок учених у формування теоретичних і методологічних основ управління інвестиційною діяльністю, у виконаних дослідженнях не знайшли достатнього відбиття питання, пов'язані із специфікою управління інвестиційною діяльністю в умовах обмеженості фінансових ресурсів і оцінки можливостей залучення інвестицій за джерелами. Відсутня критеріальність в оцінці впливу факторів, що визначають активність цієї діяльності, і систематизація послідовності дій з розробки інвестиційної стратегії підприємств.

Інвестиційний розвиток містить значний потенціал економічного зростання, але сам по собі не веде автоматично до позитивних соціально-економічних результатів. Підвищити ефективність може орієнтована на відтворювальний процес інвестиційна політика з урахуванням стратегічних цілей, пріоритетів і специфіки національної економіки. Інвестиції стають найважливішим ресурсом виробництва, капіталом, з одного боку, і продуктом, товаром – з іншого. Зміст інвестиційної діяльності підприємства виявляється в єдності всіх її елементів, властивостей, внутрішніх процесів, зв'язків, суперечностей і тенденцій. Тому інвестиційну діяльність підприємства слід розглядати як сукупність заходів економічного, фінансового, комерційного і організаційного характеру, що здійснюються учасниками інвестиційного процесу з метою пошуку необхідних інвестиційних ресурсів, раціонального формування їх структури, вибору найефективніших об'єктів для інвестування, а також розробки збалансованої інвестиційної програми (інвестиційного портфеля) і забезпечення її реалізації.

Відокремлюють основні підходи до визначення інвестиційних процесів: класичної політичної економіки; концепції Й. Шумпетера і його послідовників; теорії циклів і кон'юнктури Кондратьєва; теорії ендогенного зростання; неокласичних і еволюційних теорій. Інвестиційна діяльність і управління її організацією мають найбільшу віддачу при органічному поєднанні концептуальних положень теорії інвестицій та інвестиційного менеджменту.

Трансформаційній економіці притаманні нестабільний стан економіки, низькі рівні доходів підприємств і розвитку корпоративного капіталу, що зрештою призводить до низького рівня заощаджень і формування інвестиційних ресурсів. Змінюється сама модель економічного розвитку, і цей процес вимагає свого теоретичного і методологічного забезпечення. Недостатня розробленість та життєздатність сучасних концептуальних підходів до управління інвестиційною діяльністю підприємств є однією з причин її низької активності.

Кожна з теоретичних моделей результативна на певному етапі і має певний життєвий цикл. Щоб економіка підприємства розвивалася стало, необхідно своєчасно міняти ці моделі. Для інвестування проектів, як правило, використовують комбіновані джерела фінансування, як зовнішні, так і внутрішні. Основна проблема у сфері мобілізації фінансових ресурсів полягає у виборі найоптимальнішого співвідношення між власними і позиковими коштами.

Виходячи з цього необхідно визначити раціональну структуру джерел фінансування інвестицій і відібрати ті проекти, які їй відповідають. На основі проведеного аналізу виявлено проблеми інвестування інноваційних проектів і шляхи їх вирішення.

Незважаючи на достатньо широку популярність і відносну дослідженість окремих елементів системи

управління інвестиційними процесами, необхідно визначити, що система управління інвестиціями на підприємстві це упорядкована система впливу на інвестиційні процеси, що протікають на підприємстві, на основі сукупності регламентуючих положень, які забезпечують структурним підрозділам підприємства досягнення індикативно заданих або прогнозованих результатів. Структурна схема дає найзагальніше уявлення про те, як працює система і від чого залежить її стан. При скороченні числа елементів у структурній схемі неминуче скорочується і кількість зв'язків, оскільки з розгляду випадають ті з них, які утворюють ці елементи. Для ефективного функціонування управляючої підсистеми вважається за необхідне включати підсистеми другого рівня: цільову, забезпечуючу і функціональну. Така система управління інвестиційною діяльністю створює основу високих темпів розвитку підприємства і підвищення його ринкової вартості.

В умовах переходу економіки на інноваційний тип розвитку особливе значення має не тільки теоретичне обґрунтування концепцій, моделей і механізмів управління інвестиційною діяльністю підприємств, але і їх методичне забезпечення. Важливим елементом системи управління інвестиційною діяльністю підприємств є сукупність методів аналізу. Економічний аналіз є процесом дослідження умов і результатів інвестиційної діяльності підприємств з метою виявлення напрямів підвищення ефективності функціонування цієї підсистеми управління.

Основна задача економічного аналізу процесу інвестиційної діяльності підприємств підрозділяється на більш локальні задачі: оцінка стану інвестиційної діяльності підприємства; аналіз досягнутого рівня інвестиційної діяльності підприємства; аналіз трансформаційних процесів інвестиційної діяльності підприємства; порівняльний аналіз; оцінка ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства.

Завдання аналізу процесу інвестиційної діяльності підприємства полягає в одержанні відомостей про стан і результати інвестиційної діяльності підприємства, про величину, характер і причини відхилень у розвитку інвестиційної діяльності підприємства, а також про потенційні можливості розвитку інвестиційної діяльності підприємств. Сучасна теорія розвитку господарських систем в умовах ринку має у своєму розпорядженні різноманітні економічні прийоми, моделі, алгоритми і методи управління інвестиційною діяльністю. Разом із тим у практиці вітчизняних підприємств застосовується лише мала частка сучасного економічного інструментарію. Сучасні економічні методи механізму управління інвестиційною діяльністю підприємств, що адекватні умовам і вимогам ринкової моделі, тільки формуються. При цьому стратегічною метою системи управління є якнайповніше задоволення ринкового попиту на продукцію підприємства і на цій основі підвищення прибутковості та рентабельності. Мета, що стоїть перед керуючим органом щодо питань регулювання інвестиційної діяльності, – це забезпечення відповідності динаміки зміни рівня інвестиційного потенціалу динаміці зміни ресурсних витрат на виробництво продукції. Проте в результаті негативного впливу зовнішнього середовища можлива наявність ще двох варіантів: динаміка інвестиційного потенціалу вище за динаміку ресурсних витрат на виробництво; динаміка інвестиційного потенціалу нижче за динаміку ресурсних витрат на виробництво.

Для ефективного регулювання процесу формування інвестиційного потенціалу підприємства необхідно встановити величину відхилень і на цій основі визначити напрями і силу впливу на систему імпульсу, що реалізується як сукупність цільових організаційних, технічних, економічних і інноваційних дій. Планування процесу формування якісних характеристик інвестиційного потенціалу здійснюється на основі системи показників, які характеризують досліджувані процеси і тенденції їх розвитку.

В аналізі інвестиційних процесів інтерес становлять ті дані про потенційну можливість і фактичне витрачання ресурсів, які дозволяють визначити, з якими ресурсами відтворювання пов'язане виробництво одиниці валового продукту підприємства і якою мірою на цю величину впливають особливості інвестиційного потенціалу всього господарського комплексу підприємства. Ці співвідношення не можуть бути використані для висновків про ефективність розвитку підприємства, але їх можна застосовувати в аналітичних цілях.

При кількісному зіставленні динаміки виробленого валового продукту і використаних ресурсів теоретично можуть мати місце три ситуації: динаміка виробленого валового продукту підприємства дорівнює динаміці спожитих ресурсів; динаміка виробленого валового продукту вище за динаміку спожитих ресурсів; динаміка спожитих ресурсів вище за динаміку виробленого валового продукту.

Організаційною основою для управління інвестиційним потенціалом підприємства може стати єдиний банк інформації на базі фінансового центру, який би будував свої відносини з інвесторами і виробниками та споживачами продукції. Це дало б можливість багатоцільового використання інформації, а також забезпечило б кількісну взаємозалежність між витратами на проведення цих робіт і одержаними результатами.

Висновок. Система управління інвестиційною діяльністю, що існує на підприємствах не забезпечує їх динамічний розвиток на основі інвестиційної моделі. Найбільш універсальним критерієм ефективності інвестиційних проектів промислового призначення є показник, що характеризує співвідношення кінцевих інтегральних дисконтованих результатів до інтегральних дисконтованих витрат, пов'язаних з їх досягненням. Однією з найбільш важливих проблем, з якою стикаються при оцінці й аналізі інвестиційних проектів, є невизначеність і ризик. Методи урахування ризику, що існують, мають перевагу тому, що вони враховують невизначеність за допомогою формалізованих моделей, які дозволяють відносно точно врахувати пов'язаний із проектом ризик і забезпечать стабільний розвиток промислового підприємства. Організаційною основою управління інвестиційним потенціалом підприємства є єдиний банк інформації на базі фінансового центру, який будує свої відносини з інвесторами, виробниками та споживачами.

Джерела та література

1. Верхоглядова Н. І. Економіка підприємства / Н. І. Верхоглядова. – К. : Професіонал, 2008. – 384 с.
2. Белоусова Л.І. Аналіз і оцінка ефективності інвестиційної діяльності підприємства: Навч. посібник. / Л.І. Белоусова. – Луганськ : СНУ ім. В. Даля, 2003. – 198 с.
3. Костырко Л.А. Финансовый анализ: Учеб. пособие. / Л.А. Костырко, Л.И. Белоусова., А.М. Антипов. – Луганськ : СНУ ім. В. Даля, 2003. – 168 с.
4. Круш П. В. Економіка підприємства : навч. посібник / П. В. Круш. – К. : КНТ, 2009. – 778 с.
5. Мних Є. В. Економічний аналіз діяльності підприємств / Є.В. Мних. – К. : КНТЕУ, 2008. – 514 с.

Гохберг А.Ю.**УДК 336.46:659.1****ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ РАЗВИТИЯ РЕКЛАМНОГО БИЗНЕСА**

Актуальность исследования рекламного бизнеса и определения особенностей его развития в условиях постоянно меняющейся внешней среды обусловлены несколькими причинами. Во-первых, в современной рыночной системе этот бизнес выполняет широкий спектр функций по активизации спроса и продвижению на рынок товаров и услуг. В особенности это касается новых товаров, что поддерживает инновационность компаний, а также способствует становлению новых отраслей и рынков. Во-вторых, оценка динамики рекламного бизнеса и его структурно-функциональных трансформаций предоставляет широкий спектр индикаторов развития рыночной системы. В-третьих, рекламный бизнес выступает «локомотивом» целой индустрии по производству и распространению рекламы, в которой возникают большие финансовые, товарные и информационные потоки. Такая индустрия формирует самостоятельный сектор национального хозяйства, обеспечивающий рабочие места и бюджетные поступления. Рекламный бизнес «чувствителен» к любым изменениям состояния экономической системы (прежде всего, кризисным) и параметрам экономической активности. Исходя, по крайней мере, из представленных причин нормальное функционирование рекламного бизнеса является необходимым условием обеспечения многих экономических процессов в рыночной системе и национальном хозяйстве.

Кроме этого, вопросам развития рекламного бизнеса, особенно в теоретическом плане, уделяется недостаточно внимания. Этот процесс рассматривается в целом односторонне с точки зрения развития рекламы как продукта или показателей рекламных компаний. В то же время не выделяется общая теоретическая база исследований развития рекламного бизнеса как вида предпринимательства, недостаточно точно определены его факторы, условия, предпосылки и направления. Это также обуславливает актуальность рассматриваемой темы.

Необходимо отметить, что небольшое количество научных публикаций, рассматривающих вопросы развития рекламного бизнеса, также указывает на недостаток внимания. При подготовке настоящей работы использованы справочно-энциклопедические источники [1; 2], а также результаты исследований Е. Ореховой [3], А. Киселева [4], Е. Ерохиной [5], Й. Шумпетера [6], Б. Твисс [7], Л. Федуловой [8]. Цель работы: выделить теоретико-методологические основы развития рекламного бизнеса. Следует отметить, такие основы необходимо разделять на общие и специфические для различных видов бизнеса. В данной работе внимание будет уделено общим принципам.

В широком смысле под «бизнесом» (от англ. business – дело, предпринимательство) понимают предпринимательскую деятельность (дело, занятие), являющаяся источником дохода, а также сферу такой деятельности. Разные виды бизнеса имеют различные сферы и предмет деятельности, привлекают формальный и неформальный капитал для получения прибыли. Возникновение бизнеса – явление сложное, основанное на ряде предпосылок и сочетающем действие множества различных факторов. К этому процессу целесообразно применять термин «генезис», значение которого охватывает зарождение на определенной основе (совокупности начал) и становление (первоначальное развитие). Генезис выступает «исходной точкой» развития бизнеса, объединяя его предпосылки.

Именно развитие, его качество, характер и параметры, определяют экономические результаты и перспективы бизнеса, а, следовательно, и всей экономической системы, «локомотивом» которой он является. Исходя из задач конкретного исследования, развитие бизнеса может рассматриваться как развитие компании, группы компаний, деятельности, отрасли, рынка, сектора экономики.

Развитие бизнеса чаще всего понимается как направленное, закономерно-обусловленное его изменение, предполагающее наличие взаимосвязанных качественных и количественных преобразований, в результате которых возникает новое состояние, структура, направления и масштабы деятельности. Учитывая вариации смысловой интерпретации понятия «развитие» в экономике, применительно к бизнесу это понятие может трактоваться как: 1) глубокие, необратимые, закономерные качественные изменения; 2) процесс перехода (чаще эволюционный) в другое, более совершенное (эффективное) состояние; 3) достигнутый уровень (качественное состояние), характеризующееся определенными масштабами и результатами деятельности; 4) приведение в необходимое состояние, более активное и мобильное, повышение степени готовности и совершенства; 5) процесс накопления опыта (знаний) и его использование в практической деятельности; 6) изменения параметров и характеристик деятельности, имеющих тенденции и отражаемые показателями; 7) последовательность взаимосвязанных действий, направленных на достижение определенного качественного результата; 8) следование действиям государством, последовательная реакция на изменение